

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **V. P.**, proti žalovanému: **rektor Univerzity Karlovy v Praze**, se sídlem Ovocný trh 3/5, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2012, č. j. 7118/12/III/Sed, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2014, č. j. 10 A 164/2012 – 61,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2014, č. j. 10 A 164/2012 – 61, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí specifikované v záhlaví a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Uvedeným rozhodnutím stěžovatel neprominul žalobci zmeškání lhůty k podání žádosti o přezkoumání rozhodnutí děkana Matematicko-fyzikální fakulty (dále jen „děkan“) ze dne 1. 6. 2012, č. j. Stud/Kis/824 (dále jen „rozhodnutí děkana“), kterým žalobci nepřiznal účelové stipendium podle čl. 5 odst. 1 písm. b) Stipendijního řádu Univerzity Karlovy v Praze ze dne 10. května 2011 (dále jen „stipendijní řád“), a žádost o přezkoumání rozhodnutí děkana jako opožděnou zamítl.

[2] Poprvé požádal žalobce o účelové stipendium (a to patrně pro letní semestr akademického roku 2010/2011; z jeho žádosti však není období zcela zřejmé) dne 19. 8. 2011. Následně požádal o účelové stipendium pro akademický rok 2011/2012 dne 29. 11. 2011. V obou případech bylo rozhodnuto tak, že se účelové stipendium nepřiznává. Na základě žádosti o přezkoumání byla tato rozhodnutí zrušena a vrácena děkanovi k dalšímu řízení z důvodu nepřezkoumatelnosti. Děkan následně rozhodl o obou žádostech o účelové stipendium jedním rozhodnutím, a to opět tak, že se účelové stipendium nepřiznává. Žádost o přezkoumání rozhodnutí děkana podal žalobce dne 19. 7. 2012, tj. po uplynutí třicetidenní

lhůty pro podání žádosti o přezkoumání (lhůta marně uplynula dne 18. 7. 2012). Současně se žádostí o přezkoumání rozhodnutí podal i žádost o prominutí zmeškání lhůty. Stěžovatel však žádosti o prominutí zmeškání lhůty nevyhověl a žádost o přezkoumání rozhodnutí proto jako opožděnou zamítl.

[3] Městský soud úvodem svého posouzení konstatoval, že jelikož žádost o přezkoumání byla zamítnuta pro opožděnost, může být i v řízení před soudem zkoumáno pouze to, zda žalobce podal opravný prostředek ve lhůtě a jak bylo naloženo se žádostí o prominutí zmeškání lhůty pro podání tohoto opravného prostředku. Dle městského soudu je třeba při rozhodování o právech a povinnostech studentů použít v otázkách, kde zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění účinném v posuzované době (dále jen „zákon o vysokých školách“), není komplexní, úpravu zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění účinném v posuzované době (dále jen „správní řád“), a to v souladu s § 180 odst. 1 správního řádu. V zákoně o vysokých školách je institut „prominutí zmeškání lhůty“ zmíněn jen v ustanovení § 68 odst. 4: „...zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout.“ Tím jsou stanoveny předpoklady prominutí zmeškání lhůty, zákon o vysokých školách však již neupravuje žádné procesní podrobnosti rozhodování o takovéto žádosti. Městský soud tak postrádá úpravu otázek, u koho má být žádost o prominutí zmeškání úkonu podána a kdo o ní má rozhodovat. Proto je nutno v souladu s § 180 správního řádu aplikovat § 41 odst. 6 správního řádu, dle kterého „o prominutí zmeškání úkonu rozhoduje usnesením správní orgán, který v době požádání o prominutí zmeškání úkonu vede řízení.“ Tím je v posuzovaném případě děkan. Jestliže článek 13 odst. 2 stipendijního řádu stanoví, že o žádosti o prominutí zmeškání lhůty rozhoduje rektor, je takové ustanovení v rozporu se zákonem a soud jím není dle čl. 95 odst. 1 Ústavy vázán.

[4] O žalobcově žádosti rozhodoval jiný orgán, než který měl rozhodnout, a již tento fakt byl dle soudu důvodem pro zrušení rozhodnutí stěžovatele. Přestože považoval hodnocení ostatních žalobních námitek za předčasné, učinil několik poznámek i k závěrům stěžovatele k posouzení závažnosti důvodů pro prominutí zmeškání lhůty. Žalobce v žádosti o prominutí zmeškání lhůty poukazoval mimo jiné na svůj špatný zdravotní stav ve dnech 17. a 18. 7. 2012. Stěžovatel k tomu pouze uvedl, že žalobce tato tvrzení nijak nedoložil. Takový postup dle městského soudu nebyl možný, když žalobce nebyl k doložení zdravotního stavu vyzván. Dále konstatoval, že žalobci nemůže jít k tíži, že k podání opravného prostředku přistoupil až na samém konci lhůty. Soud neshledal důvod, proč by krátkodobá překážka nastalá na konci lhůty nemohla být důvodem pro prominutí zmeškání lhůty, když zákonodárce v podstatě implicitně předpokládal, že dříve není v silách účastníka řízení opravný prostředek podat. Zákon neříká, kdy by měly závažné důvody pro prominutí zmeškání lhůty nastat. Hodnocení toho, co žalobce činil do 16. 7. 2012, je dle městského soudu pro posouzení žádosti irelevantní a předmětem posouzení tak měla být výhradně žalobcova tvrzená zdravotní indispozice ve dnech 17. až 18. 7. 2012. Pokud žalobcův zdravotní stav skutečně podání opravného prostředku vylučoval, mohlo by to být důvodem pro prominutí zmeškání lhůty, pokud nebude nalezen v dalším řízení dostatečně přesvědčivý argument pro opačný závěr.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, v níž uplatňuje námitky podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Nadále setrvává na názoru, že rektor jako správní orgán postupuje podle zákona o vysokých školách, který vylučuje použití správního řádu na rozhodování o právech a povinnostech studentů. Městský soud na nastalou situaci nesprávně aplikoval nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/04, který sice říká, že vyloučení použití obecných předpisů o správním řízení při neexistenci jiných zakládá současně i rozpor s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, současně však judikoval, že použití analogie ve správním právu je možné jen za účelem vyplňování mezer procesní úpravy a dále pouze ve prospěch ochrany práv účastníků správního řízení. Není ale možné použitím analogie vytvořit procesní úpravu správního řízení v celé její úplnosti. Na základě uvedeného nálezu ustanovení § 180 odst. 1 správního řádu městský soud dle stěžovatele nesprávně použil, když nastolená otázka je komplexně upravena v § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách a čl. 13 odst. 2 stipendijního řádu, a proto není na otázku prominutí zmeškání lhůty třeba aplikovat správní řád.

[7] Městský soud dále pominul existenci rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 As 79/2011 – 120, který vyloučil použití procesní úpravy správního řádu pro účely rozhodování o přijetí či nepřijetí ke studiu, jelikož zákon o vysokých školách obsahuje úpravu speciální, i když odlišnou od správního řádu. Totéž platí v posuzovaném případě. Rozhodování o právech a povinnostech studentů spadá do samosprávné působnosti veřejné vysoké školy a ta má právo upravit si podrobnosti, a to i podrobnosti procesní povahy, na základě zákona o vysokých školách, ve svých vnitřních předpisech. Tento závěr vyslovil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. 12. 2011, č. j. 4 As 26/2011 – 176, který městský soud rovněž opominul. Čl. 13 odst. 2 stipendijního řádu je v souladu se zákonem o vysokých školách, jde o úpravu speciální, vyplývající z § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách, a nelze tedy hovořit o rozporu se správním řádem. O žádosti o prominutí zmeškání lhůty rozhodoval příslušný orgán.

[8] Stěžovatel nesouhlasí ani s „poznámkami“ městského soudu v samém závěru napadeného rozsudku, které se týkají toho, jak posoudil otázku prominutí zmeškání lhůty. Zastává názor, že rozhodnutí podat žádost o přezkoumání na konci lhůty jde k tíži žalobce. Lhůty pro podání opravného prostředku stanovené v jiných právních předpisech jsou častokrát mnohem kratší, a tedy není nijak odůvodněna úvaha, že v obvyklých případech nebude možno po účastnících řízení požadovat, aby žádost o přezkoumání rozhodnutí podali dříve než závěrem stanovené třicetidenní lhůty. Svůj opačný závěr městský soud pouze konstatuje, nijak ho však nezdůvodňuje. Rovněž závěr soudu, že nevidí důvod, proč by krátkodobá překážka na samém konci lhůty nemohla být důvodem pro prominutí zmeškání lhůty, je nepodloženou spekulací soudu. Navíc městský soud není oprávněn hodnotit závažnost důvodů pro prominutí zmeškání lhůty, takové posouzení náleží výlučně Univerzitě Karlově v Praze jako veřejné vysoké škole.

[9] Část odůvodnění napadeného rozsudku tedy vychází z nezákonného posouzení případu soudem, druhá část je souhrnem spekulativních tvrzení a neodpovídá požadavkům

na řádné odůvodnění rozsudku nezávislým soudem v právním státě. Z těchto důvodů navrhuje stěžovatel rozsudek městského soudu zrušit a věc vrátit soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a za stěžovatele jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[12] Zásadním východiskem napadeného rozsudku je, že ve věci rozhodoval jiný orgán, než který rozhodovat měl. Tomu se snaží v kasační stížnosti oponovat stěžovatel, který je přesvědčený, že vše proběhlo tak, jak mělo.

[13] Nejvyšší správní soud předně vymezuje veřejnou vysokou školu, jíž Univerzita Karlova v Praze je, jako právnickou osobu svého druhu s charakteristickými rysy veřejnoprávní korporace, realizující jak korporativní veřejnou samosprávu, tak státní správu, která na ni byla přenesena. Veřejná vysoká škola, respektive její orgány rozhodující o právech a povinnostech studentů vystupují nikoli nezávisle na svém charakteru veřejné korporace, ale právě z důvodu svého charakteru veřejné korporace, tedy jako nositelé pravomocí. Adresáti jejich veřejnoprávního působení jsou potom studenti, kteří se proti takovým rozhodnutím mohou bránit, neboť nelze akceptovat, aby se v tomto ohledu veřejná vysoká škola vymkla jakékoli kontrole a svému účelu, ke kterému je zavázána státu, jakožto primárnímu nositeli vrchnostenské pravomoci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2009, č. j. 9 As 1/2009 – 141; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou přístupná na www.nssoud.cz).

[14] Podle zákona o vysokých školách je vysoká škola právnickou osobou a rozlišují se dva typy: univerzitní a neuniverzitní. V nyní posuzované věci se jedná o vysokou školu univerzitního typu, která je zřízena zákonem o vysokých školách. Ten upravuje jak samosprávu, tak i veřejnou správu na úseku vysokého školství.

[15] Vysokoškolskou samosprávu lze zařadit pod tzv. samosprávu zájmovou, kam se dále řadí například i samospráva profesních komor s povinným členstvím. Na rozdíl od územní samosprávy nemá samospráva zájmová své ústavní zakotvení. Právní teorie však dospěla k závěru, že to neznamena, že Ústava jiné formy samosprávy, než územní, vylučuje (srov. Filip, J. Ústavní právo České republiky. Základní pojmy a instituty. Ústavní základy ČR. 4. opravené a doplněné vydání. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk. 2003. str. 503; i náleží Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 40/06; všechna citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>). Zájmová samospráva má tak svůj základ především v příslušných zákonech (na základě ústavních maxim – čl. 2 odst. 3 Ústavy: „*Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.*“ a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod: „*Státní moc lze*

uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.“) a jak již bylo konstatováno, zákonný rámec pro vysoké školy vytváří zákon o vysokých školách. Vysoké školy tak vůči členům akademických obcí mohou vystupovat pouze na základě zákona, v jeho mezích a způsobem, který zákon předpokládá. K tomu nutno uvést, že veřejná škola je zákonem vždy vázána, bez ohledu na to, zda jde o výkon samosprávy nebo veřejné správy.

[16] Pro vysokoškolskou samosprávu je typická možnost vydávat vnitřní předpisy, při jejichž tvorbě se musí vysoká škola pohybovat v mezích zákona, stejně jako při aplikaci těchto vnitřních předpisů při rozhodování o právech a povinnostech studentů. Zákonná úprava pro oblast vysokého školství je specifická tím, že zákon na jednu stranu vymezuje kompetence vysokých škol, ale na druhou stranu ve velké míře uděluje pouze obecné zmocnění k přijetí vnitřních předpisů, které určité otázky upraví podrobněji. Toto obecné zmocnění však často nespecifikuje, které konkrétní vztahy mají být vnitřním předpisem upraveny, ani nedává návod, jak je upravit. Z množství takovýchto obecných zmocňovacích ustanovení je zřejmé, že úprava ve vnitřních předpisech nebude omezena na technické či řešení méně podstatných otázek, ale bude zakotvovat i normy stanovící práva a povinnosti. Pokud jsou vnitřní předpisy přijímány na základě zákonného zmocnění, navíc v poměrně přísně regulovaném procesu jejich přijímání, pak lze mít za to, že působnost vykonávaná na základě vnitřního předpisu je působností vykonávanou na základě zákona (obdobně například Kudrová, V. Soudní přezkoumatelnost rozhodnutí založená vnitřním předpisem vysoké školy. Dny práva 2009 – Days of Law: the Conference Proceedings, 1. edition. 2009. Brno: Masarykova univerzita). Jedním z takových vnitřních předpisů je i stipendijní řád přijatý na základě zákonného zmocnění v § 17 odst. 1 písm. g) zákona o vysokých školách. Přestože zákon o vysokých školách nevymezuje přesné náležitosti toho, co má stipendijní řád obsahovat, je zřejmé, že obsahem musí být zejména vymezení jednotlivých druhů stipendií a úprava otázek týkajících se řízení o jejich přiznávání, případně nepřiznávání. Stipendijní řád Univerzity Karlovy v Praze, který je relevantní pro posuzovaný spor, splňuje všechny jmenované požadavky – byl přijat na základě zákonného zmocnění (§ 17 odst. 1 písm. g) zákona o vysokých školách) a upravuje otázky ve věcech týkajících se stipendií.

[17] V nyní posuzovaném případě vznikl spor o to, podle jakých předpisů postupuje veřejná vysoká škola při rozhodování o prominutí zmeškání lhůty k podání žádosti o přezkoumání rozhodnutí o neudělení stipendia. Základem je bezesporu zákon o vysokých školách. Ten v § 68 odst. 1 vylučuje aplikaci obecných předpisů o správním řízení na rozhodování o právech a povinnostech studentů. V odstavci 3 uvedeného ustanovení jsou demonstrativně stanoveny okruhy, které zahrnují rozhodování o právech a povinnostech studentů (k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2011, č. j. 4 As 26/2011 – 176), mezi nimiž je zahrnuto i rozhodování o přiznání stipendií. Podle odstavce 4 potom platí, že student se může domáhat přezkoumání rozhodnutí do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo předmětné rozhodnutí doručeno, a zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout. K prominutí zmeškání lhůty zákon o vysokých školách dále nic neuvádí, podrobnou úpravu ale obsahuje čl. 13 odst. 2 stipendijního řádu. Městský soud navzdory uvedenému dovodil, že jelikož zákon o vysokých školách neobsahuje komplexní úpravu rozhodování o právech a povinnostech studentů, je nutno v neupravených otázkách postupovat podle správního řádu (konkrétně dle ustanovení § 41 – Navrácení v předešlý

stav). Citované ustanovení stipendijního řádu považuje za rozporné se zákonem (správním řádem), proto se necítil jím vázán a v podstatě ho vyloučil z použití.

[18] Nejvyšší správní soud se názorem městského soudu neztotožňuje. Možností uplatnění obecných předpisů o správním řízení na rozhodování o právech a povinnostech studentů se již zabýval v rozsudku ze dne 26. 11. 2009, č. j. 5 As 86/2008 – 52, kde vyslovil: „*Zákon o vysokých školách vylučuje použití obecných předpisů o správním řízení na rozhodování o právech a povinnostech studenta. Vzhledem ke znění § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách nelze bez dalšího postupovat podle § 105 téhož zákona, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se v řízení ve věcech upravených tímto zákonem podle obecných předpisů o správním řízení. Takto to zákonodárce určitě nezamýšlel, protože pak by § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách neměl smysl. Ústavní soud ve svém rozhodnutí Pl. ÚS 21/04 ze dne 26. 4. 2005, mimo jiné, uvedl „vyloučení použití obecných předpisů o správním řízení při neexistenci jiných představuje rozpor se zásadou, že státní moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon (čl. 2 odst. 3 Ústavy, čl. 2 odst. 2 Listiny) a také rozpor s čl. 36 odst. 1 Listiny, který upravuje právo každého na stanovený postup při domáhání se svých práv. Připouští-li vůbec doktrína použití analogie v oboru správního řízení, pak toliko za omezujících podmínek – pouze v omezeném rámci za účelem vyplňování mezer procesní úpravy a dále pouze ve prospěch ochrany práv účastníků správního řízení. Nelze z těchto stanovisek ale dovodit závěr, dle něhož by bylo lze považovat za akceptovatelné použitím analogie vytvořit procesní úpravu správního řízení v celé její úplnosti.“ Ve smyslu výše uvedeného nelze bez dalšího na základě ustanovení § 105 zákona o vysokých školách bez ohledu na dikci ustanovení § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách aplikovat všechny instituty správního řádu, tak jak se domnívá stěžovatel. Na druhou stranu však nelze zcela akceptovat názor krajského soudu, který aplikaci ustanovení správního řádu s odkazem na ustanovení § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách zcela vyloučil. Nedokonalá procesní úprava nemůže jít k tíži účastníka řízení. Nejvyšší správní soud má tak zato, že správní řád, respektive základní zásady správního řízení lze aplikovat pouze výjimečně za účelem vyplňování mezer procesní úpravy, tak jak již judikoval Ústavní soud.“*

[19] Nejvyšší správní soud nemá ani v tomto případě důvodu odchylovat se od uvedeného názoru, který navíc vychází z judikatury Ústavního soudu (nález Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/04, na který odkazoval městský soud i stěžovatel). Platí tedy, že pokud speciální předpisy právní úpravu obsahují, není třeba obracet se na správní řád, jakožto obecný předpis o správním řízení (obdobně i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2011, č. j. 8 Ans 12/2011 – 132, či ze dne 27. 5. 2014, č. j. 8 As 52/2013 - 69); ustanovení § 180 odst. 1 správního řádu se v takovém případě neuplatní. Citovaný nález Ústavního soudu je třeba chápat tak, že není možno vyloučit použití správního řádu v případě, kdy by neexistovala jiná úprava a byla by tak vytvořena mezera v právu, kterou by nebylo jak jinak zaplnit. Nejde o případ, kdy by použitím analogie měla být vytvořena procesní úprava v celé její úplnosti, jak má na mysli citovaný nález Ústavního soudu. Neexistence právní úpravy by dle Ústavního soudu založila rozpor s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, který upravuje právo každého na stanovený postup při domáhání se svých práv. K takové situaci ale v důsledku ustanovení § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách nedochází. Zákon o vysokých školách totiž obsahuje relevantní procesní úpravu, která je provedena stipendijním řádem, a případné použití správního řádu tak nemůže založit procesní úpravu v celém rozsahu, když v relevantních předpisech úprava existuje.

[20] Zákonodárce pro rozhodování o právech a povinnostech studentů výslovně vyloučil použití správního řádu, aby ponechal tuto problematiku možnosti úpravy vnitřními předpisy. Jestliže zároveň neupravil v zákoně o vysokých školách, případně jiném zákoně, veškerá práva a povinnosti i procesní postupy, pak by vysoká škola měla úpravu zahrnout do svých vnitřních předpisů. Zákonodárce tak umožnil vysokým školám vytvořit si soubor pravidel zvláštních, pro konkrétní typ řízení a pro konkrétní skupinu subjektů (studenty) vhodnějších. K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 As 79/2011 – 120, na který odkazoval stěžovatel v kasační stížnosti.

[21] Právní úprava prominutí zmeškání lhůty pro podání žádosti o přezkoumání rozhodnutí o nepřiznání stipendia je tedy obsažena v § 68 zákona o vysokých školách a doplněna ustanovením čl. 13 odst. 2 stipendijního řádu. Z uvedených ustanovení je zřejmé, komu se žádost o prominutí zmeškání lhůty podává, v jaké lhůtě, jakým způsobem i z jakých důvodů. Takové vymezení lze považovat za komplexní, a proto neexistuje mezera, kterou by bylo třeba vyplnit aplikací správního řádu. Zmocnění k vydání rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty je založeno vnitřním předpisem, který byl přijat na základě zákonného zmocnění, a tudíž na základě zákona. Proti takovému rozhodnutí nelze vznášet žádné připomínky. Možnost provést konkrétní ustanovení zákona ve vnitřních předpisech veřejné vysoké školy potvrdil zdejší soud v již citovaném rozsudku ve věci sp. zn. 4 As 26/2011. Pro úplnost je třeba konstatovat, že přestože je použití obecných předpisů o správním řízení v posuzovaném případě vyloučeno, na základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 správního řádu je nutno brát přesto zřetel (§ 177 odst. 1 správního řádu). I toto pravidlo bylo v posuzovaném případě dodrženo, rozhodnutí stěžovatele ani posuzovaný procesní postup stanovený stipendijním řádem nejsou v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů. Nejvyšší správní soud se tedy neztotožnil s městským soudem, naopak chápe právní úpravu, podle níž postupoval stěžovatel, jako řádnou a úplnou, ve věci tak rozhodoval příslušný orgán. Proto nezbylo než napadený rozsudek zrušit.

[22] V závěru napadeného rozsudku městský soud ještě učinil *obiter dictum* poznámku k posouzení závažnosti důvodů pro prominutí zmeškání lhůty, která byla s ohledem na vypořádání věci předčasná, jak městský soud sám konstatoval. Nejvyšší správní soud proto k této poznámce pouze okrajově poznamenává, že nesdílí názor městského soudu. Ustanovení § 4 odst. 2 správního řádu se na posuzovanou věc v žádném případě nepoužije, což vyplývá z jazykového výkladu tohoto relevantního ustanovení, neboť stěžovatel nečiní žádný úkon (který předpokládá uvedené ustanovení), při němž by byl povinen žalobce poučit o jeho právech a povinnostech. Navíc pokud žalobce žádal o určité dobrodiní, nebyl stěžovatel, jako správní orgán, povinen ho upozorňovat na nedostatky této žádosti. K posouzení závažnosti důvodů pro prominutí zmeškání lhůty a vyhodnocení toho, zda bude k prominutí zmeškání lhůty přistoupeno či nikoli (a to ať už protože nebyly závažné důvody naplněny, či přestože závažné důvody byly naplněny), je nutno konstatovat, že toto posouzení je předmětem správního uvážení, jak rovněž plyne z jazykového vyjádření: „... zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout.“ (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 7 Afs 55/2012 – 23). Rozsah soudního přezkumu rozhodnutí založeného na správním uvážení je potom omezen, kontrola zákonnosti rozhodnutí se může odehrát jen v rovině přezkumu dodržení procesních práv žalobce a kontroly toho, zda nebyly překročeny zákonem či obecnými právními principy stanovené meze správního uvážení nebo jej nebylo zneužito.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Napadený rozsudek městského soudu proto dle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V souladu s ustanovením § 110 odst. 4 s. ř. s. je městský soud právním názorem uvedeným v tomto rozsudku vázán.

[24] S ohledem na § 109 odst. 3 s. ř. s. byl zrušen nejen výrok I. napadeného rozsudku, ale spolu s ním i výrok II. o nákladech řízení, neboť je na výroku I. závislý. Nejvyšší správní soud tak zrušil napadený rozsudek ve všech jeho výrocích, jelikož výrok II. nemůže samostatně obstát. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne v souladu s § 110 odst. 3, větou první, s. ř. s. městský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu